

Yhteisöllisen nuorisotyön merkityksellisyys nuorille Lappeenrannan nuoriso-ohjaajien nä- kökulmasta

Laadullinen selvitys

Tiivistelmä

Tekijä(t) Hämäläinen, Niklas Kotivirta, Kiia	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK Sivumäärä 25	Valmistumisaika 2023
Työn nimi Yhteisöllisen nuorisotyön merkityksellisyys nuorille Lappeenrannan nuoriso-ohjaajien näkökulmasta Laadullinen selvitys		
Tutkinto Sosionomi (AMK)		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää yhteisöllisen nuorisotyön merkitystä nuorille Lappeenrannan nuoriso-ohjaajien näkökulmasta. Tavoitteena oli lisätä tietoa nuorisotyöstä nuoriso-ohjaajien kokemusten ja näkökulmien avulla, ja tätä kautta auttaa kehittämään yhteisöllistä nuorisotyötä.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin laadullisena selvityksenä. Aineisto kerättiin haastattelemalla kolmen nuorisotilan nuoriso-ohjaajia, jolloin haastateltavia oli yhteensä kahdeksan henkilöä. Haastattelut suoritettiin paikan päällä. Kerätty aineisto analysoitiin teemoittelemalla.</p> <p>Vastauksista muodostui neljä teemaa: taitojen ja sääntöjen opettelu, yhteisöllisyys, turvallinen tila ja turvalliset aikuiset. Nuoriso-ohjaajat kokevat yhteisöllisen nuorisotyön hyvin merkityksellisenä nuorille. Tuloksista selviää, että nuorisotyöllä on tärkeä rooli nuoren kasvun ja kehityksen tukemisessa.</p>		
Asiasanat nuorisotyö, nuoriso-ohjaaja, yhteisöllisyys, nuori		

Abstract

Author(s)	Type of Publication	Published
Hämäläinen, Niklas	Thesis, UAS	2023
Kotivirta, Kiia	Number of Pages	
	25	
Title of Publication		
The significance of community youth work for young people from the perspective of youth workers in Lappeenranta		
Qualitative research		
Name of Degree		
Bachelor of Social Services (UAS)		
Abstract		
<p>The purpose of the thesis was to examine the significance of community youth work for young people from the perspective of youth workers in Lappeenranta. The goal was to increase knowledge about youth work through the experiences and perspectives of youth workers, and thereby contribute to the development of community youth work.</p> <p>The thesis was conducted as a qualitative study. The data was collected by interviewing youth workers from three youth centers, resulting in a total of eight participants. The interviews were conducted on-site. The collected data was analyzed thematically.</p> <p>Four themes emerged from the responses: learning skills and rules, community, safe space, and safe adults. Youth workers perceive community youth work as highly meaningful for young people. The results indicate that youth work plays an important role in supporting the growth and development of young individuals.</p>		
Keywords		
youth work, youth worker, communality, youth		

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Opinnäytetyön tausta.....	1
1.2	Yhteistyökumppanin kuvaus	2
1.3	Tavoite, tarkoitus ja tutkimuskysymykset	2
2	Nuoruus kehitysvaiheena.....	3
3	Kunnallinen nuorisotyö.....	5
4	Yhteisöllinen nuorisotyö.....	6
4.1	Yhteisöllinen nuorisotyö käsitteenä.....	6
4.2	Yhteisöllisyys	6
4.3	Nuorisotilatyö.....	7
4.4	Koulunuorisotyö.....	7
5	Opinnäytetyön toteutus.....	9
5.1	Laadullinen eli kvalitatiivinen selvitys	9
5.2	Ryhmämuotoinen teemahaastattelu	9
5.3	Aineiston keruu.....	10
5.4	Aineiston analyysi.....	11
6	Tulokset.....	14
6.1	Elämäntaitojen, sosiaalisten taitojen ja sääntöjen oppiminen.....	14
6.2	Yhteisöllisyys	14
6.3	Turvallinen tila	15
6.4	Turvalliset aikuiset	16
7	Pohdinta	18
7.1	Tulosten tarkastelu	18
7.2	Yhteenveto	19
7.3	Eettisyys ja luotettavuus	20
7.4	Jatkotutkimusehdotukset	21
	Lähteet	23

Liite 1. Saatekirje

Liite 2. Tietosuojailmoitus

Liite 3. Suostumuslomake

Liite 4. Haastattelurunko

1 Johdanto

1.1 Opinnäytetyön tausta

Nuorisotyön historia kantautuu kansallisliikkeiden syntyyn 1800-luvun loppupuolelle. Alkuun nuorisotyötä tehtiin pääsääntöisesti vapaaehtoisesti, mutta ajan mittaan alkoi syntyä tarve päteville nuorisotyöntekijöille. Ammatillinen nuorisotyö muodostui toisen maailmansodan jälkeen, kun Tampereen Yhteiskunnallisessa korkeakoulussa käynnistyi nuorisotyön koulutus syksyllä 1945. (Soanjärvi 2011.)

Kiilakoski ym. (2015, 22–23) määrittelee nuorisotyötä monta vuotta kestäväenä prosessina, jonka tarkoituksena on nuoren tukeminen, sosiaalinen vahvistaminen, oppimisen ohjaaminen tai yksinkertaisemmin nuoren kasvatuksesta ajan edetessä, nuoren myötä ja kanssa eläen. Tämän lisäksi nuorisotyö ei ole ainoastaan yksittäisen nuoren kohtaamista, vaan nuoria kasvatetaan ryhmän avulla, helpottamalla ja lujittamalla heidän ryhmäsuhteitansa. Nuorisotyössä on kyse tavoitteista, kasvusta ja päämääristä.

Aikaisemmat nuorisotyötutkimukset ovat keskittyneet pitkälti nuoriin ja heidän kokemuksiinsa nuorisotyöstä ja tällöin takaa-alalle jäävät nuorisotyön työntekijät, jotka työllään juuri tukevat nuorten kasvua ja kehitystä. Tällä opinnäytetyöllä tuodaan esiin nuorisohjaajien kokemuksia siitä, miten he huomaavat työnsä vaikuttavuuden nuoriin.

Korona-aikana myös nuorten mielenterveydelliset ongelmat sekä pahoinvointisuus ovat lisääntyneet. Opetus muuttui etäopiskeluksi, harrastuspaikat laittoivat ovensa kiinni ja työllistymismahdollisuudet heikkenivät huomattavasti. Korona-aikana nuorisotyö jalkautui kaduille, kun nuorisotiloja ei voitu pitää auki rajoitusten takia.

Nuorisotutkimusseuran tekemän selvityksen mukaan suurella osalla nuorista meni hyvin korona-aikana, mutta pienelle joukolle nuoria kasaantui monenlaista huonovointisuutta. (Manner ym. 2023.) Tarve nuorisotyölle on tällä hetkellä suuri, jotta nuorten pahoinvointia saataisiin lievitettyä koronapandemian jäljiltä ja nuorisotyön kehittämisessä tulee ottaa huomioon nuorten erityiset tarpeet.

Tilastotietoa, jonka avulla voidaan päätellä nuorten hyvinvoinnista, löytyy paljon. Mutta nuorisotyön vaikuttavuudesta ei juurikaan löydy tilastotietoa yhtä kattavasti. Nuorisobarometreja on esimerkiksi vuodelta 1994 asti. (Valtion nuorisoneuvosto.)

1.2 Yhteistyökumppanin kuvaus

Opinnäytetyö toteutetaan yhteistyössä Lappeenrannan nuorisotoimen kanssa. Lappeenrannassa asuu yli 72 000 asukasta ja se on 13. suurin kaupunki Suomessa (Lappeenranta b).

Nuorisotoimen nuorisotiloja Lappeenrannassa on viisi kappaletta, Monari, Sammontorin nuorisotila, Nuorisotalo Rientola, Lauritsalatalo sekä Nuorisotila Krisse. Nämä tilat tarjoavat nuorille kohtaamispaikkoja elo-syyskuusta aina toukokuun loppuun saakka. Nuorisotilat tarjoavat kävijöilleen myös erilaisia harrastustiloja, joiden kautta nuoret voivat tavata ikätovereitaan ja viettää vapaa-aikaansa. Tilat myös järjestävät monipuolisesti erilaisia kerhoja, kursseja, tapahtumia, retkiä ja leirejä. Toimintaa suunnitellaan yhdessä nuorisotyöntekijöiden, nuorten sekä tilojen muiden käyttäjien kanssa. (Lappeenranta a.)

Lappeenrannan nuorisotoimen työmuotoja ovat yhteisöllinen nuorisotyö, kohdennettu nuorisotyö, yhteiskunnallinen nuorisotyö ja harrastus- ja iltapäivätoiminta (Lappeenrannan nuorisotoimi 2022). Opinnäytetyömme keskittyy käsittelemään näistä työmuodoista yhteisöllistä nuorisotyötä.

1.3 Tavoite, tarkoitus ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää yhteisöllisen nuorisotyön merkitystä nuorille Lappeenrannan nuoriso-ohjaajien näkökulmasta. Tavoitteena on lisätä tietoa nuorisotyöstä nuoriso-ohjaajien kokemusten ja näkökulmien avulla, ja tätä kautta auttaa kehittämään yhteisöllistä nuorisotyötä. Opinnäytetyö keskittyy nuoriso-ohjaajiin, sillä nuoret ovat usein kohteena nuorisotyöhön kohdistuvissa tutkimuksissa, mutta ohjaajia haastatellaan harvemmin. Opinnäyteyhteistyötä ei ole Lappeenrannan nuorisotoimen kanssa pitkään aikaan tehty, ja opinnäytetyö käsittelee näkökantaa, josta on vain vähän tutkimusta. Opinnäytetyö tehdään laadullisena selvityksenä, teemahaastattelemalla nuoriso-ohjaajia.

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksenä on ”Miten Lappeenrannan nuoriso-ohjaajat kokevat yhteisöllisen nuorisotyön merkityksellisyyden nuorelle?”

2 Nuoruus kehitysvaiheena

Nuoruusikä voidaan jakaa kolmeen vaiheeseen: varhaisnuoruus (12–15-vuotiaat), keski- tai varsinainen nuoruus (15–18-vuotiaat) ja myöhäisnuoruus (18–25-vuotiaat). Nuoruusikään kuuluu erilaisia psyykkisiä kehitystehtäviä. Keho muuttuu ja seksuaalisuus herää, jolloin nuoren tulee totutella uudenlaiseen kehoon, ja etsiä omaa seksuaalisuuttaan. Ympäristön odotukset ja oman kokemuksen ristiriita voi tuntua nuorelle vaikealta. Erityisesti sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluville nuorille tämä saattaa olla erityisen haastavaa. Nuori pyrkii myös irrottautumaan vanhemmistaan, joka näkyy esimerkiksi riitaisuutena tai uhmana. Kolmas tärkeä kehitystehtävä, on oman identiteetin hakeminen. Nuorelle on tärkeää kuulua joukkoon, ja tässä vaiheessa saattaa esiintyä erilaisuuden ja ulkopuolisuuden tunteita. (Mielenterveystalo.fi.)

Vanhemmista irtaantuminen kuuluu myös identiteetin rakentumiseen. Nuori kehittyä omat arvot ja mielipiteet omaavaksi persoonaksi, ja pyrkii itsenäistymään vanhemmistaan. Vanhempien tulee asettaa nuorelle turvalliset rajat, mutta antaa hänen testata erilaisia toimintatapoja. (Mannerheimin lastensuojeluliitto a.) Kokeilukäyttäytyminen onkin normaalia nuoruusiässä. Tämän lisäksi abstraktin ajattelun kehittyminen, kaikkivoipaisuuden harha, voimakkaat tunteet ja roolien hakeminen ovat keskeisiä tapahtumia nuoruudessa. (Mielenterveystalo.fi.)

Kaverisuhteet ovat nuorelle tärkeitä, sillä he auttavat vanhemmista irtautumisen kanssa, mutta heiltä pystytään myös hakemaan hyväksyntää. Identiteetin etsiminen voi olla nuorelle hämmentävä prosessi, mutta sen löydettyään, hän pystyy kulkemaan muiden joukossa omana itsenään. (Korhonen 2021). Ystävistä haetaan yhteenkuuluvuutta, ja kuuluminen porukkaan on nuorelle erityisen tärkeää. Tämä on välttämätöntä myös identiteetin kehityksen kannalta. Samat arvot ja ajattelutavat yhdistävät nuoria, ja kavereiden kanssa on mahdollista keskustella aikuisuuteen liittyvistä asioista, mistä ei haluta puhua vanhempien kanssa. Nuoruusiän ystävyysuhteissa opitaan myös ihmissuhdetaitoja, esimerkiksi erimielisyyksien selvittämistä. Nuori opettelee erilaisia rooleja, etsii paikkaansa ryhmässä ja oppii toimimaan ryhmänä. Tämän kautta hän pystyy myös rakentamaan omaa minäkuvaansa. (Mannerheimin lastensuojeluliitto b.)

Nuorisotyön tavoitteita ovat nuoren kasvun, itsenäistymisen, osallisuuden tukeminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen yhteiskunnassa (Allianssi). Nuorisotyö pystyy tukemaan nuoria kehitystehtävien kanssa, esimerkiksi tarjoamalla turvallisen ja valvotun tilan, joka tarjoaa tekemistä ja paikan olla kavereiden kanssa. Nuoriso-ohjaajat ovat luotettavia aikuisia, poikkeavat omista vanhemmista ja opettajista, jolta voi tarpeen tullen kysyä aikuisuuteen ja kasvuun liittyvistä asioista. Kokeilukäyttäytyminen, esimerkiksi seksuaalisuuden ja päihteiden

kanssa, on tavallista nuorten keskuudessa. He eivät välttämättä osaa vielä ymmärtää, että riski voi osua myös heidän kohdallansa. (Mielenterveystalo.fi.) Tämän vuoksi turvallisten tilojen sekä paikkojen, ja vaihtoehtoisen tekemisen tarjoaminen nuorille on hyvin tärkeää. Ystävät ja ryhmään kuulumisen ovat tärkeitä osia nuoruutta, ja nuorisotilat ovat sopiva paikka kavereiden kanssa oleiluun.

3 Kunnallinen nuorisotyö

Nuorisotyö sekä -politiikka sisältyvät nuorisolain (1285/2016 8,2§) mukaan kunnan tehtäviin, jota ohjaavat lain tavoitteet ja lähtökohdat. Kunta ottaa toimintaa järjestäessään huomioon paikalliset olosuhteet järjestäessään nuorille suunnattuja palveluja sekä tiloja. Kunnat myös toimivat yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kuten viranomaisten, nuorisolan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen sekä myös perheiden kanssa (Kuntaliitto). Kunnan tulee myös järjestää mahdollisuuksia nuorille osallistua sekä vaikuttaa nuorisotyöhön ja nuorisopolitiikkaan tai muutoin kuultava nuoria näissä asioissa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö a.)

Kunnallisella nuorisotyöllä tarkoitetaan tyypillisesti nuorisotiloilla pidettävää, kaikille ikäryhmään kuuluville nuorille avointa nuorisotilatyötä. Nuorisopolitiikalla viitataan vuorovaikutuksen parantamiseen nuorten kasvu- ja elinolojen sekä sukupolvien välillä. (Nuorisotyöstä Suomessa.)

Nuorisotyön vakiintuneita työmuotoja on useita. Aluehallintoviraston vuonna 2018 tekemän kyselyn mukaan työmuodoista etenkin koulunuorisotyö, etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta sekä digitaalinen nuorisotyö ovat lisääntyneet merkittävästi. Myös nuoria osallistava toiminta ja vaikuttamismahdollisuudet ovat lisääntyneet monessa kunnassa kuntalakiin kirjattun veloitteen takia, jonka mukaan nuorisovaltuustoja tai vastaavia nuorten vaikuttajaryhmiä tulisi perustaa enemmän. (Nuorisotyöstä Suomessa.)

Kuntien välillä on eroja, ja ne voivat järjestää nuorisotyön palveluja monella eri tavalla. Laissa säädetyt tehtävät kunnat voivat järjestää itse tai sopia järjestämism vastuun siirtämisestä. (Kuntaliitto.)

4 Yhteisöllinen nuorisotyö

4.1 Yhteisöllinen nuorisotyö käsitteenä

Yhteisöllinen nuorisotyö on yksi nuorisotyön muoto, jossa tärkeintä on nähdä ihminen osana yhteisöä. Yhteisöllisen nuorisotyön työmenetelmiä ovat esimerkiksi nuorisotilatyo ja koulu-nuorisotyö. Työssä sovelletaan ryhmädynamiikkaa, yhteisöllisyyttä ja verkostotyöskentelyä. Työn ensisijaisena kohteena ovat nuoret ryhmänä. Työssä käytetään osallistavaa kasvatustotetta ja nuoria kannustetaan itse suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintaa muun muassa osallistavan budjetoinnin avulla. Nuorille tarjotaan tila vapaa-ajanviettoon ja vapaa-seen olemiseen kavereiden kanssa ilman aikataulutuetta ja strukturoitua tekemistä. (Lapteenrannan nuorisotoimi 2022.)

Yhteisöllisen nuorisotyön tavoitteena on luoda nuorille vertaiskasvamisen ympäristö, jossa nuoret itse voivat opetella elämässä tarvittavia taitoja turvallisessa ympäristössä. Ryhmässä työskentelemällä opitaan tarpeellisia sosiaalisia taitoja ja vertaisryhmä tukee nuorten itsenäistymistä ja kasvamista yksilöiksi. (Lapteenrannan nuorisotoimi 2022.)

4.2 Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys tarkoitetaan yleensä tunnetta johonkin yhteisöön kuulumisesta, yhteenkuuluvuuden tunnetta, joka rakentuu jaetusta arvomaailmasta, ideologiasta, vuorovaikutuksesta sekä yhteisestä yhdessä vietetystä ajasta. Yhteisöllisyys antaa jäsenilleen tunnetta siitä, että on yhteisölleen tärkeä ja luottoa siihen, että jokaisen tarpeet tulevat yhteisössä tyydytetyiksi. Yhteisöllisyyteen liitetään kokemuksia luottamuksesta sekä turvallisuudesta. (Birck, 2020.)

Yhteisöllisyydellä pyritään lisäämään yksilön sosiaalista pääomaa. Tämän tapahtumiseksi tarvitaan yhteisön jäsenten keskinäistä luottamusta, avointa kommunikaatiota sekä osallistumista yhteisiin asioihin. Yhteisöllisyyden kehittymisessä tärkeään asemaan nousevat yksilöiden kokemat tunteet. (Opetushallitus.)

Yhteisöllisyyden kokemukseen liittyy keskeisesti myös paikallisuus. Se tarkoittaa sitä, että yhteisöllisyys voi olla kuulumisen tunnetta johonkin paikkaan. Vahva paikkasidos aiheuttaa paikallista pysyvyyttä sekä yhteisöllisiä ihmissuhteita. Heikko paikkasidos puolestaan aiheuttaa ulkopuolisuuden tunnetta. Kun paikkasidos liitetään yhteisöllisyyteen se auttaa ymmärtämään ja käsitteellistämään ”johonkin kuulumisen” tunnetta. Saastamoinen (2009, 43) sanoo, että paikallisuus on yhä tärkeä yhteisöllisyyskokemuksen määrittäjä. (Birck, 2020.)

4.3 Nuorisotilatyö

Nuorisotilatyö tarjoaa nuorille paikan, joka toimii heille kohtaamisen alustana. Se on turvallinen tila, joka on avoinna säännöllisesti. Mahdollisuuksia kohtaamiseen tuo nuorisotilatyön tarjoama toiminta, jota voi olla esimerkiksi tilan eri aktiviteetit. Nuorisotilan ohjaajat ottavat nuoriin kontaktia ja ovat läsnä keskusteluiden aikana. Kohderyhmä on pääasiallisesti murrosikäiset nuoret, ja osallistumisen kesto on yksilökohtaista. Nuorisotilatyö on yksi yhteisöllisen nuorisotyön menetelmistä, koulunuorisotyön ja alunuorisotyön lisäksi. (Lappeenrannan nuorisotoimi 2022.)

Nuorisotilojen tulee olla kaikille avoimia tiloja, jonne tulemisesta päätöksen tekee aina nuori itse. Jos nuoren päätöksen nuorisotilalle saapumisesta tekisi nuoriso-ohjaaja on riskinä nuoren leimaaminen ja luokittelu. Nuorisotyöntekijän täytyy olla nuoren itsenäisen vallinnan tukena. (Honkasalo ym. 2011.) Nuorisotilojen tarkoituksena on tarjota nuorille paikka, jossa heiltä ei odoteta tai aseteta paineita asioista, jotka estäisivät nuorisotiloille tulemisen (Kylmäkoski 2008, 394–395).

Menetelmän tavoitteena on luoda turvallinen ympäristö, missä nuori voi kasvaa, kehittyä, itsenäistyä ja oppia tärkeitä taitoja. Tämän lisäksi nuori voi oppia esimerkiksi ryhmätaitoja, vastuunottamista ja toisten ihmisten arvostamista. Menetelmän muita tärkeitä tavoitteita ovat nuoren itsetunnon kehittymisen tukeminen, yksinäisyyden ehkäiseminen, kaverisuhteiden tukeminen ja osallisuuden vahvistaminen. (Lappeenrannan nuorisotoimi 2022.)

Lappeenrannan nuorisotyön perussuunnitelman (2022) keskeisiä työkaluja ovat kasvatuksellinen dialogi ja ratkaisukeskeinen työote. Ohjaajan oma esimerkki opettaa nuorille käyttäytymistä, ja he opettavat heille rahankäyttöä ja hankintojen suunnittelua (osallistava budjetointi). Tämän kautta nuoret pääsevät suunnittelemaan tilan toimintoja, ja näin rakennetaan kasvatuksellista dialogia. (Lappeenrannan nuorisotoimi 2022.)

4.4 Koulunuorisotyö

Koulunuorisotyötä tehdään koulussa yhteisöllisen nuorisotyön menetelmin ja tavoittein. Sitä tehdään koulun tarpeiden ja resurssien mukaisesti, lähtökohtana ryhmätyöskentely ja vertaisryhmässä kasvamisen tukeminen, yksilötyötä poissulkematta. Koulunuorisotyöntekijä on läsnä oppilaiden lisäksi myös koulun henkilökunnalle. (Lappeenrannan nuorisotoimi 2022.) Hänen tehtäviinsä kuuluu muun muassa kouluviihtyvyyden parantaminen, koulukiusaamisen ehkäiseminen ja yhteisöllisyyden kasvattaminen (Ahlberg ym. 2018).

Koulunuorisotyöhön kuuluu monia työmenetelmiä. Näitä ovat esimerkiksi KiVa-Koulu, jonka tavoitteena on kiusaamisen ennaltaehkäiseminen, ja vertaissovittelu, joka auttaa oppilaiden

välisen ristiriitojen ratkaisemisessa. Välituntitoiminta, pienryhmätoiminta, osallistuminen oppitunneille, yksilökeskustelut, ryhmäytyminen ja osallistavat oppitunnit kuuluvat myös koulunorisotyöntekijän menetelmiin. Oppilaskunnan ja tukioppilaitten tukeminen koulussa voi auttaa molempia osapuolia edistämään kouluviihtyvyyttä. (Ahlberg ym. 2018.)

Nuorisotyö kouluissa ja oppilaitoksissa on viime vuosina lisääntynyt. Sen potentiaali ja oikeus toimia kouluissa on tunnustettu myös valtiovallan taholta. (Jurvanen ym. 2021.) Valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelmassa (2020–2023) nuorisotyön vahvistaminen opetuksessa sekä moniammatillisen yhteistyön parantaminen on yksi nuorten sujuvan arjen ja syrjäytymisen vähenemisen alatavoitteista. Moniammatillinen yhteistyö kouluissa vahvistaa nuorten hyvinvointia sekä kouluviihtyvyyttä, ennaltaehkäisee syrjäytymistä ja tukee oppimisympäristöjen yhteisöllisyyttä. (VANUPO 2020-2023, 15.)

Nuorisotyö pyrkii tuomaan kouluille nuorisolähtöistä työtettä. Tämä tarkoittaa muun muassa nuorten erilaisten elämäntilanteiden sekä merkityksellisten sosiaalisten suhteiden tunnistamisen ja heidän tarpeidensa ymmärtämisen koulumaailmassa. Nuorisotyöllä on tois-
taiseksi vakiintumaton paikka kouluissa, ja se on suurimmalta osin kehittynyt paikallistasolla. Tästä huolimatta nuorisotyön ja koulun on ollut helppo löytää yhteisiä tavoitteita. Yksi nuorisotyön tärkeimmistä tehtävistä on nuoren kasvun tukeminen, jonka vuoksi sen tuominen kouluihin olisi luontevaa. (Jurvanen ym. 2021.)

5 Opinnäytetyön toteutus

5.1 Laadullinen eli kvalitatiivinen selvitys

Laadullisessa tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita siitä, minkälaisia kokemuksia, ajatuksia, tunteita ja merkityksiä kohteena olevat henkilöt antavat tutkittavalle asialle. Tavoitteena on pyrkiä ymmärtämään paremmin tiettyä ilmiötä, ja selvittämään jotakin ongelmaa. On tärkeää saada tietoa juuri sellaisilta ihmisiltä, jotka toimivat luonnollisissa ympäristöissään. Laadullisessa tutkimuksessa on tyypillistä käyttää tiedonhankinnassa esimerkiksi yksilö- tai ryhmähaastatteluja dokumenttiaineiston ja havainnoinnin lisäksi. Ideaalia olisi, jos haastateltavat pystyisivät avoimesti jakamaan kokemuksiansa tutkittavasta aiheesta. Tämä edellyttää tutkijalta luotettavuutta ja luontevuutta haastattelun aikana. (Juuti & Puusa 2020.)

Tutkijan tulee tunnistaa ennakkoon tutkittavasta aiheesta omaamansa tiedot ja uskomukset sekä niiden luonteen, sillä hänen esiymmärryksensä vaikuttaa aina aineiston hankintaan ja sen analyysiin. Analyysin tavoitteena on kuvailla, tulkita ja ymmärtää tutkittavaa ilmiötä. Laadullinen aineisto on yleensä rikasta, jonka vuoksi tutkijan tulee valita tutkimuksensa kohteeksi jokin rajattu ilmiö, jotta siitä pystyttäisiin kertomaan mahdollisimman perusteellisesti. Tämän lisäksi laadullinen aineisto voi olla myös todella monimuotoista esimerkiksi kenttämuistiinpanoja, äänitteitä, videoita ja niin edelleen. (Juuti & Puusa 2020.)

Opinnäytetyön lähestymistapa on laadullinen, sillä opinnäytetyö pyrkii ymmärtämään tiettyä ilmiötä juuri ihmisten kokemusten, ja erityisesti merkitysten, kautta. Haastattelut tehtiin haastateltavien kannalta luonnollisessa ympäristössä ryhmämuotoisen teemahaastattelun avulla, joka on yksi laadullisen tutkimuksen tiedonhankinnan menetelmä.

5.2 Ryhmämuotoinen teemahaastattelu

Teemahaastattelu (puolistrukturoitu haastattelu) on lomakehaastattelun ja strukturoimattoman haastattelun välimuoto. Haastattelun teema-alueet ovat kaikille haastateltaville samat, mutta niistä puuttuvat kysymysten tarkka muoto sekä järjestys. Vastaukset eivät myöskään ole sidonnaisia vastausvaihtoehtoihin, vaan haastateltavat saavat vastata omin sanoin. Haastattelijan tulee etukäteen selvittää tutkittavan ilmiön tärkeitä osia, ja haastattelu kohdistetaan haastateltavien henkilöiden omiin kokemuksiin ennalta analysoiduista tilanteista. (Hirsjärvi & Hurme 2022.)

Ryhmähaastattelua voidaan pitää keskusteluna, jossa osallistujat voivat kommentoida, tehdä huomioita ja tuottaa monipuolista tietoa yhdessä. Haastattelija puhuu haastateltaville yhtä aikaa, jolloin haastattelijan tehtävänä on keskustelun aikaansaaminen ja varmistaa,

että kaikilla on mahdollisuus puhua. Ryhmähaastattelun avulla voidaan selvittää kollektiivisesti tuotetut merkitykset. (Hirsjärvi & Hurme 2022.)

Kysyimme yhteistyökumppaniltamme toiveita kysymysten suhteen, ja päätimme ne yhdessä etukäteen ennen haastatteluja. Kysymyksiämme seuratessa varmistimme, että kaikilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun, ja että keskustelu pysyy avoimena puolistrukturoidun haastattelun tavoin. Tällä tarkoitamme sitä, että haastateltavat saavat vastata kysymyksiin omin sanoin.

Haastatteluja oli yhteensä viisi kappaletta ja ne suoritettiin noin kolmen hengen ryhmissä. Haastateltavat jaettiin Lappeenrannan nuorisotilojen mukaan. Jokaisella nuorisotilalla on noin kolme nuoriso-ohjaajaa. Haastatteluista ilmoitettiin nuorisotiloille etukäteen yhteistyökumppanimme kautta, ja tiedotimme heille tietosuojan toteuttamisesta. Haastateltavilla oli mahdollisuus kieltäytyä haastattelusta. Suoritimme haastattelut kyseisillä nuorisotiloilla, koska silloin ohjaajat toimivat luonnollisissa ympäristöissään, joka on tärkeää laadullisessa tutkimuksessa (Juuti & Puusa 2020).

5.3 Aineiston keruu

Haastattelut Lappeenrannan nuorisotiloilla suoritettiin joului- ja tammikuun välisenä aikana vuosina 2022–2023. Tarkoituksena oli haastatella viittä Lappeenrannan nuorisotilan ohjaajaa, mutta haastatteluihin osallistui lopulta nuorisotiloista vain kolme. Ennen haastatteluja jokaiselle osallistujalle lähetettiin saatekirje (Liite 1), tietosuojalomake (Liite 2) ja suostumuslomakkeen (Liite 3) annoimme haastateltaville haastatteluiden yhteydessä. Haastatteluiden ajankohdasta ja toteuttamisesta sovittiin sähköpostitse nuorisotilojen ja yhteistyökumppanin kanssa.

Haastatteluissa oli paikalla kaksi haastattelijaa ja 2–3 haastateltavaa nuorisotilan mukaan. Haastatteluissa apuna oli etukäteen suunniteltu teemahaastattelurunko (Liite 4), johon määriteltiin haastatteluiden aikana käytyt teemat. Haastattelut suoritettiin rauhallisessa ympäristössä nuorisotilojen puitteissa niin, että häiriötekijöitä ei ollut. Aikaa haastatteluille varattiin noin 30 minuuttia ja ne kestivät keskimäärin noin 20 minuuttia. Haastattelut tallennettiin matkapuhelimen sanelimeen, jonka jälkeen materiaali litteroitiin eli kirjoitettiin auki.

Oleellinen asia litterointia tehdessä, on tietää mihin tarkkuuteen nauhoitettu puhe puretaan. Kun ollaan pelkästään kiinnostuneita puheen sisällöstä, asian ymmärretyksi tuleminen riittää. Tässä tapauksessa puheen sisältämät tauot, takelut ja muut yksityiskohdat eivät ole keskeisiä. Litteroidessa on hyvä ottaa mukaan myös haastattelijan kysymykset, sillä haastattelu on aina ollut tietty sosiaalinen tilanne, ja tällöin myös tutkimuksen laatu paranee. (Kallio.)

Haastatteluissa tärkeintä olikin juuri sisältö, joten litteroinnin aikana tekstistä jätettiin pois esimerkiksi äännähdykset. Kolmesta haastattelusta, jotka kestivät yhteensä noin tunnin, litteroitiin yhteensä 8 sivua tekstiä.

5.4 Aineiston analyysi

Teemoittelu on yksi laadullisen tutkimuksen analyysimenetelmä, ja se on ominainen analysointitapa teemahaastattelulle. Siinä tuodaan esille tutkimuksen kannalta oleellisia ja usein esiintyviä piirteitä. Tutkijalla ei pitäisi olla ennakolta mielessään valittuja teemoja, nimittäin silloin riskinä on aineiston palasien lajitteleminen kyseisiin teemoihin. (Juhila 2021.) Tämän vuoksi tutkijan tulee tarkastella litteroinnin jälkeistä aineistoa ennakkoluulottomasti. Litteroinnin jälkeen aineisto voidaan jakaa siis teemoittain, sillä usein teemat ovat haastatteluissa toistuvia asioita. Joskus kuitenkin aineistoista voi löytyä uusia teemoja, jotka eivät tulleet esille haastattelurungossa. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Litteroinnin jälkeen aineisto pelkistettiin ja tiivistettiin, jonka jälkeen sieltä poimittiin keskeiset sanomat ja teemat. Taulukossa 1 on esimerkki lainausten pelkistämisestä.

Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu
<i>Ja sit samalla nuorilla mahdollisuus opetella sellasia peruselämäntaitoja. Just esimerkiksi näit kokkailuja ja semmosta ryhmässä toimimista ja... toisten kohtelemista ja toisten arvostamista. Huomioonottamista.</i>	Elämäntaitojen ja sosiaalisten taitojen opettelu.
<i>... Täällä harjoitellaan miten tullaan muiden kans toimeen ja käydään ristiriitoja läpi.</i>	Ristiriitojen ratkaiseminen myönteisesti.
<i>No sittenhän myö kovast puhutaan täällä kaikest. Siis, päihteistä ja seksuaalisuudesta ja seurustelusta ja kaikest semmosta tiedon niinku- annetaan tietoa.</i>	Tiedonanto ikävaihetta kiinnostavista asioista.
<i>Paikan, missä on turvallisia aikuisia, mitkä antaa täyden läsnäolon, kaikilla ei oo semmosia. Ja just sen kavereita, uusia ihmisiä, luottamuksellista seuraa meistä kahdesta, kenelle voi avata mitä vaan ajatuksia, ja aiheita, mitä omassa elämässä saattaa olla, tai vaikeita asioita.</i>	Turvalliset aikuiset, joille voi puhua luottamuksellisesti.

<i>Pääsee tekee asioita, mis ehkä on vahvoilla, tai ei, ni pääsee kokeilemaa niit onnistumisen kokemuksia. Ja sellast nähdyks tulemista, et mä luulen, et me aikuiset ainaki luodaan kaikille se mahdollisuus, et kuitenki jollai taval huomioidaan täällä, ku käy.</i>	Onnistumisen kokemukset, nähdyksi tuleminen ja huomioonottaminen.
<i>Mahdollisuus olla, keskustella, oppia, olla kavereitten kaa. Ja toimia porukassa.</i>	Tila, joka antaa mahdollisuuksia oppimiselle, keskustelemiselle ja kavereiden tapaamiselle.

Taulukko 1. Esimerkki aineiston pelkistämisestä

Haastattelujen sisällönanalyysi aloitettiin värikoodaamalla haastattelut ja tämän jälkeen siirtämällä kaikki haastattelut samalle tiedostolle. Tämän jälkeen kaikki samaan kysymykseen tulleet vastaukset siirrettiin saman otsikon alle, jotta vastausten tarkasteleminen kävisi nopeammin. Haastatteluiden vastaukset erosivat kuitenkin muista juuri värikoodauksen ansiosta. Seuraavaksi vastauksista aloitettiin poimimaan tutkimuskysymyksen kannalta oleellisia vastauksia ja teemoja, sekä vastauksia aloitettiin pelkistämään. Näistä muodostui teemat ja vastauksia siirrettiin teemojen yhteyteen. Taulukossa 2 on havainnollistettu teemoja ja pelkistettyjä vastauksia.

Muodostettu teema	Pelkistetty vastaus
Elämäntaitojen, sosiaalisten taitojen ja sääntöjen oppiminen	Tukee esimerkiksi sosiaalisissa tilanteissa. Harjoitellaan, miten toisten kanssa tullaan toimeen ja käydään ristiriitoja läpi. Nuori saa itse tehdä ja autetaan vieressä. Kehittää omaa ymmärrystä, miten muiden kanssa toimitaan ja miten ei. Sääntöjen opettelua.
Yhteisöllisyys	On osa suurempaa porukkaa ja tehdään yhdessä asioita, yhteisöllisyyttä. Leivotaan, tehdään ruokaa, pelataan. Kuuluvuuden tunne, yhdessä tekemistä. Luodaan muistoja, jotka kulkevat läpi elämän.

Turvallinen tila	<p>Antaa turvallisen paikan olla ja nähdä kavereita.</p> <p>Aktiviteettien kautta voi saada onnistumisen kokemuksia ja haastaa itseään.</p> <p>Nähdyksi tulemista, kun aikuiset huomioivat nuoria, esimerkiksi ihan kysymällä, että mitä kuuluu.</p>
Turvalliset aikuiset	<p>Paikka, jossa on turvallisia aikuisia, joilta saa täyden läsnäolon.</p> <p>Luottamuksellista seuraa, joille voi avautua. Tarvittaessa autetaan, ja jos ei osata niin ohjataan eteenpäin.</p> <p>Aikuiskontakti, ohjaajat kasvattajan asemassa.</p>

Taulukko 2. Teemat ja esimerkkejä pelkistetyistä vastauksista

6 Tulokset

6.1 Elämäntaitojen, sosiaalisten taitojen ja sääntöjen oppiminen

Haastatteluissa nuoriso-ohjaajilta kysyttiin nuorisotyön tavoitteista. Vastausten perusteella jo itsessään yhteisön luominen nuorille on olennainen osa nuorisotyötä. Myös nuorten osallistaminen toimintaan, ja toiminnan suunnittelemisen mahdollistaminen nuorille on tärkeää.

Nuorisotilat antavat paikan sosiaalisten taitojen harjoittelulle. Opetellaan, miten muiden ihmisten kanssa toimitaan, ja minkälainen käyttäytyminen taas ei ole suotavaa. Ryhmässä toimiminen, toisten ihmisten kunnioittava kohtelevinen, arvostaminen ja huomioonottaminen ovat esimerkkejä sosiaalisista taidoista, joita on mahdollista opetella nuorisotiloilla.

Monessa eri vastauksessa tuli ilmi myös sääntöjen opettelu. Jokaisella nuorisotilalla on tietyt säännöt, joita tulee noudattaa. Ohjaajien mukaan nuoret tarvitsevat harjoitusta syyseuraussuhteiden tunnistamisen kanssa. Jatkuvasta sääntöjen rikkomisesta tulee tietenkin seurauksia. Moni ohjaaja vertasi tilan sääntöjen opettelua yhteiskunnan sääntöjen ja normien oppimiseen.

Sääntöjen ja sosiaalisten taitojen lisäksi on mahdollista opetella myös erilaisia elämäntaitoja, kuten ruoanlaittoa ja yhteistä budjetointia. Harjoitellaan aikuisuuden mukana tulevia asioita. Tiloilla on aina paikalla aikuisia, jotka ovat valmiina avustamaan nuoria eri taitojen opettelemisen kanssa.

6.2 Yhteisöllisyys

Haastatteluista yhdeksi teemaksi nousi yhteisöllisyys. Kysyttäessä nuoriso-ohjaajilta mitä nuoret saavat osallistuessaan nuorisotoimintaan, jokaisesta vastauksesta nousi esiin uusien kavereiden saaminen ja kavereiden kanssa oleskelu. Mahdollisuuksia ihmisten tapamiseen ja tätä kautta uusien kavereiden hankkimiseen tilatyöskentelyn lisäksi tarjotaan erilaisten kerhojen, tapahtumien, retkien, leirien sekä harrastusten kautta.

Haastatteluissa tuli myös esille, että nuorten elämysten ei tarvitse olla mitään suurta tai yksinkertaista ihmeellisempää. Yksi nuoriso-ohjaaja mainitsi, että osalle nuorista riittää, kunhan on aikuinen, jolla on aikaa hänelle ja pitää säännöistä kiinni. Tapahtumien avulla nuoret ryhmäytyvät ja saavat näitä elämyksiä. Ohjaajat mainitsivat, että hyvin usein tapahtumien jälkeen kysellään jo seuraavien tapahtumien perään.

Nii, me ehkä kuvitellaan sitä, et se täytyy olla se semmonen, et saat elämyksen, et sen pitäis olla jotain hirveen isoo. Mut ei se välttämättä tarvii. Et mie luulen, että

semmonen, että aikuisella on aikaa, jollakin aikuisella on aikaa minulle, nii se on nuorille semmonen elämys tai se, et on aikuinen, joka pitää säännöistä kiinni.

Nuorisotilat muodostavat itsessään myös yhteisön, jonka osana nuoret voivat olla. Tämä antaa nuorille turvallisen tilan, jossa he voivat olla aidosti oma itsensä. Nuorisotilat antavat erinomaiset tilat yhteiseen tekemiseen esimerkiksi leipomisen, ruoanlaiton tai erilaisten pelien pelaamisen kautta ja yhdessä nuoret luovat nuoriso-ohjaajien kanssa muistoja, jotka kulkevat mukana läpi elämän.

Vastauksissa nostettiin esille yhteisöllisyyden lisäksi ryhmässä toimimista nuorten vapaaajalla, sekä toiminnan vapaaehtoisuutta nuorille. Yhteisöllistä nuorisotyötä myös luonnehdittiin koulun ja muiden toimijoiden väliseksi yhteistyöksi, jonka keskiössä on kuitenkin aina nuori.

(– –) kaikkee tämmöstä mis ollaan mukana eri toimijoiden kanssa, että just joku vaa niiku puhallettas kaikki vähän yhteen hiileen. Nuori on siellä keskiössä aina.

Koulun ja nuorisotilojen välinen yhteistyö näkyy lähes päivittäin, kun välitunneilla oppilailla on mahdollisuus välituntisin vieraila koulun kanssa samassa rakennuksessa sijaitsevalla nuorisotilalla.

6.3 Turvallinen tila

Nuoriso-ohjaajilta kysyttäessä mitä toiminta antaa nuorille, useassa vastauksessa tuotiin esille nuorisotilaa turvallisenä tilana nuorille. Se antaa paikan missä viettää aikaa ja harrastaa yhdessä kavereiden kanssa, sekä turvallisia aikuisia. Nuoriso-ohjaajat kyselevät paljon nuorten kuulumisia, tällä tavoin nuoret tulevat huomioitua yksilöinä. Kohtaamiset nuorten kanssa esimerkiksi biljardipelin tai ruoanlaiton äärellä on yksi nuorisotyön työkalu. Yhteisen tekemisen äärellä on paljon luontevampi aloittaa keskustelua, sekä jutella vaikeistakin asioista, kun tekeminen kohdistuu johonkin muuhun. Esille tuotiin myös nuorisotiloilla olevien aikuisten merkitystä.

Ja jotenkin ite niiku aattelen, et voiko jollekkii olla niinku oikeest tosi tärkeetä, et on sellanen kuitenkin jollain tapaa aikuisjohtoinen paikka, tai et sä voit luottaa siihen et se on turvallisempi tila olla.

Haastatteluissa nousi myös esille nuorten mahdollisuudet haastaa itseään erilaisten aktiviteettien, kuten ruoanlaiton tai yhteisesti suunnitella talon toimintaa. Talotoiminnan myötä on mahdollisuuksia saada kokemuksia ja valmiuksia elämään, yhdessä muiden nuorien ja nuoriso-ohjaajien ohjauksessa. Erilaisten kokemusten ja kokeilujen kautta nuoret voivat kokea onnistumisia ja tuntea nähdyksi tulemista.

Nuorisotilat toimivat turvallisena paikkana kaikille nuorille, ei ainoastaan niille, jotka tulevat aktiivisesti pelailemaan ja harrastamaan jotain. Tilalla saa vain olla ja viettää aikaa, ja rohkaistaankin olemaan oma itsensä. Nuorisotyö antaa nuorille vaihtoehtoista tekemistä, kaduilla oleskelun sijaan. Se antaa mahdollisuuden suunnata heidän energiaansa turvalliseen tekemiseen turvallisessa tilassa.

Moni nuori toivoisi nuorisotilojen olevan auki pidempään, joka kertoo tarpeesta nuorisotilatoiminnalle. He saattavat saapua suoraan koulusta ja oleilla tilalla siihen asti, kun se menee kiinni. Ohjaajien mukaan monet käyttäytyvät nuorisotilalla, kuin kotonaan. Jotkut nuorista saattavat käydä välillä esimerkiksi kotona tai harrastuksissa, ja palata sitten takaisin tilalle, jos siihen on vielä aikaa.

Tullaan suoraan koulusta ja ollaan siihen asti, ku tila menee kiinni. Ni, kyl se mun mielest puhuu aika paljon sen puolesta, et kyl ne tääl tykkää käydä ja olla, ja on niinku merkityksellistä.

Haastatteluiden vastauksista selvisi, että nuoriso-ohjaajien mielestä isot kävijälukumäärät ovat konkreettinen esimerkki nuorisotyön tarpeellisuudesta. Nuoret käyvät tiloilla omasta vapaasta tahdostaan, ja palaavat usein takaisin. Ohjaajat kokevat nuorisotyön hyvinkin merkitykselliseksi nuorille. Monen vuodenkin jälkeen, entiset tilalla käyneet nuoret muistelevat ohjaajien kanssa heille merkityksellisiä tapahtumia, joita he ovat kokeneet nuorisotyön kautta.

Hyvinkin [merkityksellistä]. Et on täs niin paljon sellasii asioit, mitä ne ei just itekkään ees aattele, et ne saa tästä. Et miten tärkeätä on, et on se joku paikka, mikä on turvallinen ja mis pystyy olemaan just sellainen ku on, ja tekee niit asioit, mist tykkää.

6.4 Turvalliset aikuiset

Nuoriso-ohjaajat toimivat turvallisina aikuisina nuorille nuorisotiloilla. He ovat tähdellinen osa koko toimintaa. Aikuinen, joka katsoo perään ja pitää säännöistä kiinni, tuo jo itsessään turvaa, mutta tämän lisäksi heillä on myös tärkeä rooli kasvattajina. Kaikilta ei välttämättä löydy turvallisia aikuisia lähipiiristä. Jotkut nuorista alkavat käymään nuorisotiloilla lapsena, ja lähtevät aikuisena. Ohjaajat saattavat tuntea tietyt nuoret siis monia vuosia.

Et kyl siit tulee itellekki vähä semmonen, et jes, olen tehnyt jotain oikein, ku ne haluaa tulla.

Ohjaajilta saa täyden läsnäolon keskustelujen aikana. Heidän kanssaan on mahdollista matalla kynnyksellä puhua mietityttävistä asioista, jos on tarve jutella aikuiselle. Ohjaajat kertoivat haastatteluissa, että he eivät ole suuria auktoriteetteja, jonka vuoksi he ovat nuorille

helpommin lähestyttäviä. Nuoriso-ohjaajat ovat luottamuksellista seuraa, jolle voi avautua vaikeistakin asioista. Tarvittaessa ohjataan eteenpäin. Haastatteluissa mainittiin, että nuorten vapaa-ajalla työskentely mahdollistaa ohjaajille myös nuorten mahdollisten päihdekierteiden seuraamisen, ja siihen puuttumisen.

Nuoriso-ohjaajat voivat tarpeen tullen myös auttaa nuoria esimerkiksi riitojen selvittämisessä. Aikuisen läsnäolo nuorten konfliktitilanteissa voi lisätä heidän turvallisuutensa tunnetta. Ohjaajat pystyvät myös edustamaan nuorten asioita muille aikuisille tai toimijoille. Esimerkiksi koulumaailmassa he voivat niin sanotusti toimia oppilaiden ja opettajien välissä, ja edesauttaa muun muassa ymmärrystä heidän välillään.

Ohjaajat ovat valmiita myös jakamaan tietoa ja keskustelemaan nuorten kanssa erilaisista ikävaiheeseen liittyvistä ja nuoria kiinnostavista aiheista esimerkiksi seurustelemisesta ja seksuaalisuuteen liittyvistä kysymyksistä. Tämän lisäksi nuorisotiloilla jaetaan ennaltaehkäisevää tietoa päihteistä.

Ohjaajat kertoivat saavansa paljon positiivista palautetta, suurimmalta osin suullista, mutta välillä myös sosiaalisen median kautta. Positiivinen palaute suunnataan yleensä toimintaan tai nuoriso-ohjaajiin. Nuoret ovat yhteydessä ohjaajiin sosiaalisessa mediassa, ja saattavat laittaa viestiä luottamuksellisistakin asioista. He kertovat ohjaajille omista asioistaan, joka kertoo heidän tarpeestaan puhua luotettavalle ja turvalliselle aikuiselle. Ohjaajien mukaan osa nuorista on maininnut käyvänsä tiloilla tai tapahtumissa, ihan vain nuoriso-ohjaajien vuoksi.

7 Pohdinta

7.1 Tulosten tarkastelu

Vastausten perusteella nuorisotilat antavat nuorille paljon erilaisia asioita elämäänsä, kuten elämäntaitojen, sosiaalisten taitojen ja sääntöjen opettelua. Haastateltavat kertoivat myös yhteisön luomisesta, jossa voi turvallisten aikuisten kanssa keskustella mieltä painavista asioista, ja saada tietoa. Nuorisolain (1285/2016 §2) mainittuja tavoitteita ovat esimerkiksi nuorten kasvun, itsenäistymisen, yhteisöllisyyden tukeminen, ja niihin liittyvien taitojen oppiminen, jotka sopivat tämän opinnäytetyön haastateltavien vastauksiin. Allianssin ja Nuoris- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry:n nuorisotyön ammattieettiset ohjeet (2020) painottavat, että nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoiseen osallistumiseen, joka nuorisotyöntekijän tulee ymmärtää. Vapaaehtoisuus nousi haastattelun vastauksissa esille useamman kerran ja kuinka se liittyy nuorisotyön tärkeyteen ja merkityksellisyyteen. Ammattieettisten ohjeiden mukaan nuorisotyön tehtäviä ovat esimerkiksi yksilön tukeminen, nuoren oma kasvu ja kehitys sekä yhteiskunnallinen tehtävä. Vastausten perusteella haastateltavat ymmärtävät nuorisohjaajan aseman nuorten tukemisessa. Haastatteluissa mainittiin myös yhteiskunnallisten asioiden opettamisesta, esimerkiksi miten talon toiminnan suunnittelemiseen osallistuminen ja sääntöjen opettelu peilautuu demokratiaan ja yhteiskunnan sääntöjen sekä normien oppimiseen. Yksi valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman (2020–2023) painotetuimpia tavoitteita on nuorten osallistaminen yhteiskunnassa, ja myös nuorisolain (1285/2016) tavoitteena on tukea osallisuuden toteutumista (Opetus- ja kulttuuriministeriö).

Nuorisotilat toimivat yhteisöllisyyden luojina. Haastatteluissa nostettiin esille uusien kavereiden saaminen ja kavereiden kanssa tilalla oleskelu. Nuorten kokoontuminen nuorisotiloilla antaa mahdollisuuksia ihmisten tapaamisen ja tämän kautta uusien kavereiden saamisen. Teoriapohjaan viitaten, ystävät ovat yksi tärkeimmistä asioista nuoruusiän aikana, sillä ne edistävät yhteenkuuluvuuden tunnetta ja kehittävät nuoren ihmissuhdetaitoja (Mannerheimin lastensuojeluliitto b). Vastauksissa tuotiin esille myös erilaisia ryhmäytymiseen tarkoitettuja tapahtumia, kuten erilaiset kerhot, leirit sekä harrastukset. Erilaiset tapahtumat tarjoavat nuorille mahdollisuuden tutustua uusiin ihmisiin ja oppia uusia taitoja. Nuorisotilat tarjoavat turvallisen ja ohjatun ympäristön, jossa nuoret voivat kokea onnistumisen elämyksiä ja kehittää itsetuntoaan. Näiden tapahtumien kautta nuoret voivat myös löytää itselleen merkityksellisen ja mielekkään harrastuksen.

Nuorisotilat muodostavat nuorille yhteisön, jonka osa he voivat olla. Se on nuorille erittäin tärkeä tila, jossa he voivat olla aidosti oma itsensä ja kohdata muita nuoria ja luoda muistoja

erilaisten aktiviteettien äärellä. Müllerin, Schmidtin ja Schultzin (2008, 109–110) mukaan nuoret kamppailevat yksilöllistymisen ja ryhmään kuulumisen välillä muodostaessaan omaa identiteettiään. Nuorisotilat ja nuorisotyö itsessään tarjoavat erinomaisen paikan nuoren identiteettityölle. (Sinisalo-Juha, 2011, 71.)

Vastauksissa painotettiin yhteisöllisyyden lisäksi toiminnan tapahtumista nuorten vapaaajalla ja toiminnan perustuen heidän vapaaehtoisuuteensa. Haastatteluissa yhteisöllisen nuorisotyön kuvailtiin olevan erilaisten toimijoiden välistä yhteistyötä, jonka keskiössä on kuitenkin aina nuori.

Useassa vastauksessa korostettiin nuorisotiloja turvallisena paikkana, jossa voi viettää aikaa sekä harrastaa yhdessä kavereiden kanssa. Tämän lisäksi tilalla on aina turvallisia aikuisia, nuoriso-ohjaajia, jotka kyselevät nuorten kuulumisia, ja ovat aidosti kiinnostuneita heistä. Mattilan (2011, 23.) mukaan kohtaamiset alkavat ilmaisemalla aidon kiinnostuksensa nuoren kuulumisille. Mattila myös sanoo, että kohtaamalla ystävällisesti ja arvostavasti tulee myös nähdä. (Mattila, 2011, 23.) Nuoria kohdataan muun muassa erilaisten aktiviteettien yhteydessä, kun esimerkiksi biljardia pelatessa tai ruoan laiton yhteydessä. Yhteinen tekeminen on hyvä työkalu ohjaamaan tekemistä johonkin muuhun, jolloin voi samalla keskustella nuorten kuulumisista, tai vaikeammistakin asioista. Vastauksissa tuotiin myös esille aikuisjohtoisuuden tärkeyttä, kun on sääntöjä, joista nuoriso-ohjaajat pitävät kiinni luoden turvallisen tilan nuorille. Nuorilla on myös mahdollisuuksia haastaa itseään tilojen erilaisten aktiviteettien kautta, turvallisessa tilassa nuoriso-ohjaajien ohjauksessa.

Ohjaajat toimivat tietynlaisessa kasvattajan asemassa. Allianssin ja Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry:n nuorisotyön ammattieettisten ohjeiden (2020) mukaan, nuorisotyöntekijän tulee olla helposti lähestyttävä, luotettava ja turvallinen. Hänen tulee ohjata nuoria ratkaisemaan ristiriitoja myönteisesti, ja antaa nuorille tilaa kasvaa ja oppia omista virheistään. Samanlaisia termejä ja ajatuksia nousi esille haastatteluissa, kun Lappeenrannan nuoriso-ohjaajat kertoivat turvallisen aikuisen asemasta nuorisotilalla. Ohjaajat ovat luotettavia aikuisia, jotka löytävät aikaa nuorelle. He antavat nuorten itse kokeilla, oppia ja harjoitella, ja tarpeen vaatiessa tukevat ja ohjaavat heitä.

7.2 Yhteenveto

Opinnäytetyössä lähdettiin selvittämään yhteisöllisen nuorisotyön merkityksellisyyttä nuorille. Tämän selvityksen kohderyhmänä olivat Lappeenrannan nuoriso-ohjaajat, sillä tarkoituksena oli kuulla heidän näkökulmiansa aiheeseen liittyen. Haastatteluja suoritettiin yhteensä kolme kappaletta, ja haastateltavia oli kokonaisuudessaan kahdeksan. Haastattelut suoritettiin nuorisotiloilla ryhmämuotoisina teemahaastatteluina.

Teoriaosuudessa käsitelimme nuoruutta ikävaiheena, kunnallista nuorisotyötä, yhteisöllistä nuorisotyötä käsitteenä, yhteisöllisyyttä, nuorisotilatyötä sekä koulunuorisotyötä. Nuoruutta ikävaiheena käsiteltiin, koska nuorisotiloilla on tietynlainen kasvatuksellinen ote nuoren elämässä, joten se oli hyvä ottaa tarkasteluun. Kunnallisen nuorisotyön käsite, nuorisotilatyö sekä koulunuorisotyö ovat oleellisia käsitteitä tämän selvityksen kannalta, sillä nämä käsitteet sisältyvät yhteisölliseen nuorisotyöhön. Haastatteluissa tuotiin esille nuorisotyön tehtävää nuorten kasvun ja kehityksen tukemisessa, joka peilaa hyvin teoriaosuuteen.

Haastattelut äänitettiin matkapuhelimen sanelimeen, jonka jälkeen ne litteroitiin. Äänitteet kestivät yhteensä noin tunnin. Vastauksia ryhdyttiin pelkistämään ja teemoja muodostamaan litteroidusta aineistosta. Opinnäytetyön teemoiksi muodostui elämäntaitojen, sosiaalisten taitojen sekä sääntöjen opettelu, yhteisöllisyys, turvallinen tila ja turvalliset aikuiset.

Vastauksista selvisi, että nuoriso-ohjaajat käsittävät yhteisöllisen nuorisotyön hyvin merkityksellisenä nuorille. Se antaa turvallisen tilan, jossa voi opetella sosiaalisia taitoja, esimerkiksi ryhmässä toimimista ja muiden ihmisten oikeanlaista kohtelua. Se tarjoaa mahdollisuuksia erilaisten elämäntaitojen harjoittamiseen, ja valmiuksia aikuisuuteen. Syyseuraussuhteiden opetteleminen aikuisten ohjauksessa ja nuorisotilojen säännöt kasvattavat ja valmistavat nuoria elämään yhteiskunnassa. Nuoriso-ohjaajat toimivat turvallisina ja luotettavina aikuisina, jotka osoittavat kiinnostusta ja antavat täyden läsnäolonsa sitä tarvitseville nuorille. Nämä teemat nousivat useasti esille haastatteluissa, ja ovat selkeä merkki merkityksellisistä asioista, joita nuoren on mahdollista saada osallistuessaan yhteisöllisen nuorisotyön toimintaan. Tämän lisäksi ohjaajat kertoivat saaneensa runsaasti positiivista palautetta nuorisotyöstä, mutta myös omasta toiminnastaan. Heidän mukaansa korkeat kävijälukumäärät ovat myös yksi konkreettinen esimerkki nuorisotyön tarpeellisuudesta ja sen merkityksellisyydestä nuorille.

7.3 Eettisyys ja luotettavuus

Opinnäytetyössä noudatimme Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) hyvän tieteellisen käytännön (HTK) toimintatapaa. Tämän kautta tieteellinen tutkimus voi olla eettisesti luotettavaa ja hyväksyttyä. Noudatimme tiedeyhteisön hyväksymiä toimintatapoja esimerkiksi rehellisyyttä, huolellisuutta ja tarkkuutta tutkimustyössä sekä tutkimusten tulosten arvioinnissa. Otimme muiden tutkijoiden saavutukset huomioon kunnioituksella, viittasimme heidän työhönsä asianmukaisella tavalla ja annoimme niille kuuluvan arvon selvityksessämme. (TENK 2021.)

Saatekirjeessä huomioimme eettisyyden ja haastateltavien itsemääräämisoikeuden. Kunnioitimme sitä tiedottamalla heille vastausten luottamuksellisesta käsittelemisestä sekä

niiden huolellisesta hävittämisestä, että anonymiteetin säilyttämisestä. Kerroimme, että haastatteluun osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja siitä voi aina kieltäytyä. Ilmoitimme etukäteen haastattelujen nauhoittamisesta, ja että pyytäisimme heitä allekirjoittamaan suostumuslomakkeen ennen haastattelua. Saatekirjeen mukana lähetimme myös tietosuojalomakkeen. Haastatteluprosessi meni suunnitelman mukaisesti, ja onnistuimme noudattamaan eettisiä periaatteita. Haastateltavat olivat tietoisia vapaaehtoisuudestaan, oikeuksistaan ja haastatteluprosessiin kuuluvista seikoista, emmekä keränneet heistä ylimääräisiä tietoja, tai kirjoittaneet heistä tunnistettavasti opinnäytetyöhön.

Opinnäytetyössämme arvioitiin luotettavuutta koko opinnäytetyöprosessin ajan. Pohdittaessa luotettavuutta laadullisessa tutkimuksessa, voidaan se tiivistää kolmeen käsitteeseen; luotettavuus, uskottavuus sekä eettisyys. Luotettavuudella tarkoitetaan, että opinnäytetyössä käytetään perusteltuja, oikeanlaisia lähestymistapoja ja sovelletut menetelmät ovat oikeita opinnäytetyön tekemiseen. Uskottavuudella taas, että opinnäytetyön aineisto on kerätty huolellisesti ja korrektisti. Lisäksi noudatimme eettisiä periaatteita opinnäytetyön työstämisen ajan. (Juuti & Puusa 2020, luku 5.)

Haastattelimme ohjaajia nuorisotiloilla, eli heidän luonnollisissa ympäristöissään. Tämä edesauttaa selvityksen tulosten luotettavuutta, sillä lähdimme keräämään aineistoa ilmiön esiintymispaikalta. Annoimme teemahaastattelun periaatteiden mukaisesti haastateltavien vastata omin sanoin, ja varmistimme, että kaikilla on tarpeeksi aikaa vastata. Selvityksen luotettavuutta haastaa se, että haastateltavia oli loppujen lopuksi kolme nuorisotilaa viiden sijasta, eli noin kahdeksaa ohjaajaa. Tämän vuoksi selvityksen tuloksia on vaikeaa yleistää.

7.4 Jatkotutkimusehdotukset

Opinnäytetyössä käytiin läpi vähäinen määrä haastatteluita, ja ne keskittyivät ainoastaan työntekijöiden näkemyksiin nuorisotyön merkityksellisyydestä nuorille. Haastatteluiden vähäisen määrän syystä tulokset eivät ole myöskään yleistettävissä suuremmalle tasolle, mutta ne antavat hyvää näkökulmaa nuorisotyön merkityksellisyydestä. Selvityksemme perusteella yhteisöllinen nuorisotyö näyttäytyy hyvinkin merkityksellisenä nuorille.

Jatkoselvityksissä olisi hyvä ottaa mukaan nuorten omat näkemykset toimintaan osallistumisen merkityksellisyydestä. Tätä kautta nuorisotiloilla kävijöiltä voisi selvittää, yhdessä nuoriso-ohjaajien kanssa, miten nuorisotyötä tulisi jatkossa kehittää. Selvityksessämme ei oikeastaan noussut kehitysideoita nykyisen tilanteen suhteen, toisaalta kysymyksemme eivät painottuneet suoranaisesti kehittämiseen, vaan kokemusten selvittämiseen.

Negatiivista palautetta ei myöskään tullut, joten tämän selvityksen perusteella vaikuttaa siltä, että yhteisöllinen nuorisotyö on tällä hetkellä hyvällä mallilla ja menossa oikeaan

suuntaan. Tärkeää olisi jatkossa siis selvittää nuorten kokemuksia nuorisotyön merkityksellisyydestä, jotta saadaan laajempi kuva. Myös aineiston olisi hyvä olla suurempi jatkossa, jotta tulokset saataisiin enemmän yleistettävämmälle tasolle.

Lähteet

Ahlberg, J., Appelgren, J., Järvinen, E., Häsä, S., Komulainen, T., Koponen, P., Kääpä, J., Laitinen, M., Penttilä, A., Rihu, M. & Tani, H. 2018. Koulunuorisotyön käsikirja. Vinkkejä ja työmenetelmiä nuorisotyöntekijöille. Saatavissa https://www.nuortenkouvola.fi/wp-content/uploads/sites/4/2018/12/Koulunuorisotyö_kasikirja_WEB.pdf

Allianssi. Nuorisotyö Suomessa. Viitattu 9.5.2023. Saatavissa <https://nuorisoala.fi/vaikuttaminen/nuorisotyö-ja-nuorten-hyvinvointi/>

Birck, R. 2020. Esteetön yhteisöllisyys. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto, kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta. Tampere. Viitattu 8.5.2023. Saatavissa <https://core.ac.uk/reader/337276180>

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2022. Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus.

Honkasalo V., Kiilakoski T., Kivijärvi A. 2011. Tutkijat ja nuorisotyö liikkeellä. Tarkastelussa kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämishankkeet. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 114. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.

Juhila, K. 2021. Teemoittelu. 2021. Teoksessa Vuori, J. (toim.) Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 20.3.2023. Saatavissa <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/teemoittelu/>

Jurvanen, S., Kauppinen, E., Kiilakoski, T., Kivijärvi A., Laine, S., Nyman-Kurkiala P. & Siegfriids, A. 2021. Mitä koulunuorisotyö on? Tutkimuskatsaus koulunuorisotyön määrittelyihin ja tavoitteisiin. Nuorisotutkimusseura ry. Viitattu 4.4.2023. Saatavissa <https://www.nuorisotutkimusseura.fi/nakokulma75>

Juuti, P. & Puusa, A. (toim.) 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. 2. painos 2021. Helsinki: Gaudeamus.

Kallio, A. Litterointi. Teoksessa Vuori, J. (toim.) Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 21.3.2023. Saatavissa <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-prosessi/litterointi/>

Kiilakoski, T., Kinnunen, V. & Djupsund, R. 2015. Miksi nuorisotyötä tehdään? Tietokirja nuorisotyön opetussuunnitelmasta. Humanistinen ammattikorkeakoulu, julkaisuja 5. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 169. Saatavissa

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/106142/978-952-456-203-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Korhonen, L. 2021. Kasvu ja kehitys eri ikäkausina. Duodecim terveyskirjasto. Viitattu 9.5.2023. Saatavissa <https://www.terveyskirjasto.fi/pla00018>

Kuntaliitto. 2022. Nuorisotyö ja -politiikka. Viitattu 4.4.2023. Saatavissa <https://www.kuntaliitto.fi/opetus-ja-kulttuuri/nuorisotyö>

Lappeenranta a. Nuorisotilat. Viitattu 20.3.2023. Saatavissa <https://www.lappeenranta.fi/fi/Palvelut/Nuorten-palvelut/Nuorisotilat>

Lappeenranta b. Tilastotietoja Lappeenrannasta. Viitattu 20.3.2023. Saatavissa <https://www.lappeenranta.fi/fi/Palvelut/Paatöksenteko-ja-talous/Kaupunkitutkimus/Tilastotietoja>

Lappeenrannan nuorisotoimi. 2022. Nuorisotyön perussuunnitelma 2022–2025. Viitattu 20.3.2023.

Manner J., Jurvanen S., Helfer A., Nyssölä A. 2023. ”Ankeeta on ollut” – Nuorten henkinen pahoinvointi korona-aikana. Nuorisotutkimusseura ry. Viitattu 9.5.2023. Saatavissa <https://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/nakokulmat/nakokulma91.pdf>

Mannerheimin lastensuojeluliitto a. 15–18-vuotiaan persoonallisuuden kehitys. Viitattu 9.5.2023. Saatavissa <https://www.mll.fi/vanhemmille/lapsen-kasvu-ja-kehitys/15-18-v/15-18-vuotiaan-persoonallisuuden-kehitys/>

Mannerheimin lastensuojeluliitto b. 15–18-vuotiaan kaverisuhteet. Viitattu 9.5.2023. Saatavissa <https://www.mll.fi/vanhemmille/lapsen-kasvu-ja-kehitys/15-18-v/15-18-vuotiaan-kaverisuhteet/>

Mattila, K-P. 2011. Lapsen vahvistava kohtaaminen. Jyväskylä: PS-kustannus.

Mielenterveystalo.fi. Tietopaketti murrosiästä. Viitattu 9.5.2023. Saatavissa <https://www.mielenterveystalo.fi/fi/elamankaari-ja-mielenterveys/tietopaketti-murrosiasta>

Nuorisolaki 1285/2016. Finlex. Viitattu 4.4.2023. Saatavissa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>

Nuorisotyön ammattieettiset ohjeet. 2020. Allianssi & Nuoriso- ja Liikuntalan asiantuntijat ry. WWW-dokumentti. Viitattu 27.4.2023. Saatavissa <https://nuorisoala.fi/nuorisotyön-ammattieettiset-ohjeet/>

Nuorisotyöstä Suomessa. Kunnallisen nuorisotyön muodot. Viitattu 4.4.2023. Saatavissa <https://nuorisotyosta.fi/kunnallisen-nuorisotyon-tyomuodot/>

Opetus- ja kulttuuriministeriö a. Kuntien nuorisotyö. Viitattu 4.4.2023. Saatavissa <https://okm.fi/kuntien-nuorisotyö>

Opetus- ja kulttuuriministeriö b. Nuorten osallisuus ja osallistuminen. Viitattu 10.5.2023. Saatavissa <https://okm.fi/nuorten-osallisuus>

Opetushallitus. Yhteisöllisyys. Viitattu 8.5.2023. Saatavissa <https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/yhteisollisyys>

Rauas, M. 2019. Pieniä tekoja, suuria asioita. Nuorisotyön eettinen näkökulma. 2. uusittu painos. Saatavissa <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2020/02/pienia-tekoja-suuria-asioita-nuorisotyon-eettinen-nakokulma.pdf>

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. KvaliMOTV – Menetelmä opetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 20.3.2023. Saatavissa https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_4.html

Siurala, L. 2014. Nuorisokanuuna. Nuorisotyön arviointi -kehittämisajatuksia. Viitattu 20.3.2023. Saatavissa https://www.nuorisokanuuna.fi/sites/default/files/materiaalipankki/2018-10/kanuuna_nuorisotyön_arviointi.pdf

Sinisalo-Juha, E. 2011. Nuoren identiteetti nuorisotyössä. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto, yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö. Tampere. Viitattu 27.4.2023. Saatavissa <https://urn.fi/urn:nbn:fi:uta-1-21515>

Soanjärvi, K. 2011. Mitä on ammatillinen nuorisotyö? Nuorisotyön villiä kenttää kesyttämässä. Journal. Viitattu 4.4.2023. Saatavissa <https://journal.fi/kasvatusjaaika/article/view/68643/30003>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK). Viitattu 20.3.2023. Saatavissa <https://tenk.fi/fi>

Valtion nuorisoneuvosto. Nuorisobarometri. Viitattu 20.3.2023. Saatavissa <https://tieto-anuorista.fi/nuorisobarometri/>

VANUPO 2020–2023. Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma 2020–2023. Opetus- ja kulttuuriministeriö, julkaisuja 2020:2. Viitattu 4.4.2023. Saatavissa https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162007/OKM_2020_2_VANUPO_fi_u.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Liite 1. Saatekirje

Hei nuoriso-ohjaaja,

Olemme sosionomiopiskelijoita LAB-ammattikorkeakoulussa, ja teemme opinnäytetyötä aiheesta: yhteisöllisen nuorisotyön merkityksellisyys nuorille Lappeenrannan nuoriso-ohjaajien näkökulmasta. Opinnäytetyö valmistuu keväällä 2023 ja on luettavissa Theseuksesta.

Kohderyhmänämme ovat siis Lappeenrannan nuorisotilojen ohjaajat, ja opinnäytetyön aiheisto kerätään ryhmämuotoisella teemahaastattelulla. Vastaukset kerätään ainoastaan opinnäytetyötä varten, jonka jälkeen tiedot hävitetään. Käsittelemme vastauksia luottamuksellisesti, ja varmistamme anonymiteetin säilyttämisen. Haastattelut nauhoitetaan ja suostumus haastatteluun pyydetään kirjallisesti ennen osallistumista. Osallistuminen on vapaaehtoista ja siitä voi kieltäytyä!

Haastattelu tullaan toteuttamaan työaikana, todennäköisesti nuorisotiloilla ja se kestää noin 30 minuuttia.

Opinnäytetyö tehdään yhteistyössä Lappeenrannan nuorisotoimen kanssa ja tarkoituksena on selvittää, miten merkityksellistä yhteisöllinen nuorisotyö on nuorille teidän, nuoriso-ohjaajien näkökulmasta. Tavoitteena on näiden kokemusten ja näkökulmien kautta kehittää yhteisöllistä nuorisotyötä.

Ohessa yhteystietomme:

kiia.kotivirta@student.lab.fi

niklas.hamalainen@student.lab.fi

Kiitos osallistumisesta!

Ystävällisin terveisin,

Kiia Kotivirta & Niklas Hämäläinen

Liite 2. Tietosuojailmoitus

Laatimispäivämäärä: 30.10.2022

Mitä tarkoitusta varten henkilötietoja kerätään? / Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Henkilötiedot kerätään opinnäytetyötä ” Yhteisöllisen nuorisotyön merkityksellisyys nuorille Lappeenrannan nuoriso-ohjaajien näkökulmasta” varten. Opinnäytetyön tarkoituksena on löytää vastaus siihen, miten tärkeää nuorisotilatoiminta on nuorille, ohjaajien näkökulmasta. Opinnäytetyön kohderyhmänä ovat Lappeenrannan nuoriso-ohjaajat.

Mitä tietoja keräämme? / Tutkimusrekisterin tietosisältö

Opinnäytetyötä varten teistä kerätään seuraavia tietoja: äänitallenne, paperinen suostumuslomake.

Millä perusteella keräämme tietoja? / Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Tiedot kerätään osallistujan suostumuksella.

Mistä kaikkialta henkilötietoja keräämme / Tietolähteet

Toimeksiantaja välittää saatekirjeen ja tietosuojailmoituksen haastateltaville. Haastateltavien ammattinimikkeet keräämme Lappeenrannan nuorisotoimen nettisivuilta. Äänitallenteet keräämme ainoastaan rekisteröidyiltä itseltään.

Kenelle tietoja siirretään? / Tietojen siirto tai luovuttaminen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä eikä luovuteta ulkopuolelle.

Minne tietoja siirretään? / Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Kerättyjä henkilötietoja ei siirretä EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Kerättyjen tietojen turvallinen säilyttäminen / Rekisterin suojauksen periaatteet

Kerättyä aineistoa säilytetään tietokoneella ja haastattelun äänitallenteita säilytetään lukitun puhelimen omassa muistissa. Paperinen suostumuslomake säilytetään lukitussa kaapissa ja tuhoetaan opinnäytetyön valmistuttua.

Jos haastatteluissa ilmenee tunnistetietoja, ne anonymisoidaan litterointivaiheessa.

Kuinka kauan kerättyä aineistoa säilytetään? / Tutkimusaineiston käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Kerättyjä tietoja säilytetään opinnäytetyön julkaisemiseen asti.

Millaista päätöksentekoa? / Automatisoitu päätöksenteko

Aineistoa käsiteltäessä ei tapahdu automaattista päätöksentekoa.

Oikeutesi / Rekisteröidyn oikeudet

Rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa antamansa suostumus, milloin henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Tutkimuksen keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja voidaan käyttää osana tutkimusaineistoja.

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus Tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli rekisteröity katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietolainsäädäntöä.

Rekisteröidyllä on seuraavat EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaiset oikeudet:

- a) Rekisteröidyn oikeus tarkistaa itseään koskevat tiedot.
- b) Rekisteröidyn oikeus tietojensa oikaisemiseen.
- c) Rekisteröidyn oikeus tietojensa poistamiseen. Oikeutta henkilötietojen poistamiseen ei sovelleta, jos tietojen käsittely on tarpeen yleisen edun mukaisia arkistointitarkoituksia taikka tieteellisiä tai historiallisia tutkimustarkoituksia tai tilastollisia tarkoituksia varten, jos oikeus tietojen poistamiseen estää tai suuresti vaikeuttaa henkilötietojen käsittelyä
- d) Rekisteröidyn oikeus tietojen rajoittamiseen.
- e) Rekisteröidyn oikeus siirtää tiedot toiselle rekisterinpitäjälle.

Tutkimusrekisterin tiedot

- Yhteisöllisen nuorisotyön merkityksellisyys nuorille Lappeenrannan nuoriso-ohjaajien näkökulmasta
-Kertatutkimus
-1.11.2022 – 20.4.2023

Rekisterinpitäjän ja yhteys henkilön tiedot

Kiia Kotivirta
kiia.kotivirta@student.lab.fi

Niklas Hämäläinen
niklas.hamalainen@student.lab.fi

Tutkimuksen suorittajat

Kiia Kotivirta
Niklas Hämäläinen

Liite 3. Suostumuslomake

SUOSTUMUS OPINNÄYTETYÖHÖN

Osallistun vapaaehtoisesti haastateltavaksi opinnäytetyöhön ” Yhteisöllisen nuorisotyön merkityksellisyys nuorille Lappeenrannan nuoriso-ohjaajien näkökulmasta”.

Olen perehtynyt minulle lähetettyyn saatekirjeeseen ja saanut riittävästi tietoa opinnäytetyöstä. Olen tietoinen, että haastattelu nauhoitetaan. Tiedän opinnäytetyön luottamuksellisuudesta ja minulle on selvitetty, ettei henkilöllisyyttäni ole mahdollista tunnistaa opinnäytetyön missään vaiheessa.

Ymmärrän, että opinnäytetyöhön osallistuminen on vapaaehtoista ja tiedän, että minulla on oikeus keskeyttää opinnäytetyöhön osallistuminen missä vaiheessa tahansa tai peruuttaa suostumukseni. Olen tietoinen siitä, että keskeyttämiseen tai suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja käytetään osana opinnäytetyön aineistoa.

Tätä suostumuslomaketta on tehty kaksi identtistä kappaletta, joista toinen jää opinnäytetyön tekijöille ja toinen itselleni.

Allekirjoituksellani vahvistan, että osallistun tiedonantajana opinnäytetyöhön

_____._____.2022

Haastateltavan allekirjoitus

Liite 4. Haastattelurunko

-Mitä sinun mielestäsi tarkoitetaan yhteisöllisellä nuorisotyöllä?

-Mitä tavoitteita siinä sinun mielestäsi on?

-Mitä toiminta antaa nuorille?

-Miten se näkyy?

-Mitä nuori saa osallistuessaan k.o. toimintaan?

-Miten toiminta tukee nuorta?

-Miten toiminta kasvattaa nuorta?

-Miten sinun mielestäsi merkityksellisyys näkyy nuorissa?